

altenpflege.de Edition

Kratki udžbenici za obrazovanje u oblasti nege - Fokus na negu starih lica

Theo Ahrens

Odgovornost po zakonu i profesionalne obaveze

presented by

YES
ARCH
ITEC
TURE.

Bibliografski podaci

Theo Ahrens – Kratka biografija

Theo Ahrens, rođen 1979. godine u blizini Minhena, nastavnik je medicinskih zanimanja i posvećen nastavnik u oblasti nege. Nakon dobrovoljne socijalne godine u bolnici, završio je obuku za zdravstvenog i bolničkog negovatelja i stekao dragoceno radno iskustvo na intenzivnoj nezi. Vođen željom da prenosi znanje, studirao je pedagoške nauke u nezi i 2009. godine počeo da radi kao nastavnik u stručnoj školi u Minhenu. Theo je poznat po svom praktičnom i empatičnom pristupu predavanju, kojim buduće negovatelje priprema za njihove izazovne zadatke. Privatno živi sa suprugom i dvoje dece u Berlinu i volonterski se angažuje za bolje uslove u obrazovanju iz oblasti nege.

Ovaj priručnik je formulisao koristeći postojeću dokumentaciju uz pomoć veštačke inteligencije.
Prevod je izvršen automatski.

Izdavač [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de)

Cena besplatna.

Autorska prava 2024 [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de)

Sugestije i predloge za poboljšanja molimo pošaljite na team@altenpflege.de

1/1-2412181526

Sadržaj

1	Uvod	4
1.1	Ciljevi ovog kratkog udžbenika	4
1.2	Značaj odgovornosti i profesionalnih obaveza u nezi starih lica	4
1.3	Uloga negovatelja u pravu odgovornosti i njihova odgovornost	5
2	Osnovi odgovornosti u gerijatrijskoj nezi	6
2.1	Definicija i značaj odgovornosti u njegovateljskom zanimanju	6
2.2	Razlike između građanske, krivične i radnopravne odgovornosti	6
2.3	Odnos između odgovornosti, odgovornosti i povrede dužnosti	7
2.4	Relevantni zakonski osnovi (BGB, SGB, Krivični zakonik)	7
3	Vrste odgovornosti	9
3.1	Građanskopravna odgovornost	9
3.2	Krivična odgovornost	9
3.3	Radnopravna odgovornost	10
3.4	Ugovorna odgovornost	11
4	Uslovi odgovornosti	12
4.1	Bitni elementi kršenja obaveze	12
4.2	Uzrok i kauzalitet	12
4.3	Krivica	13
4.4	Šteta	14
5	Obaveze medicinskih sestara i tehničara	15
5.1	Značaj profesionalnih dužnosti u nezi starih lica	15
5.2	Profesionalne etičke obaveze	15
5.3	Pravna zaduženja	16
5.4	Obaveze u vezi sa dokumentacijom i izveštavanjem	17
5.5	Obaveza čuvanja tajne i poverljivost	17
6	Obaveze negovatelja prema stanovnicima, rođacima i kolegama	19
6.1	Obaveze prema stanoarima	19
6.2	Obaveze prema članovima porodice	19
6.3	Obaveze prema kolegama	20
6.4	Obaveze prema nadređenima i poslodavcima	20
7	Tipični prekršaji obaveza i njihove posledice	22
7.1	Povreda obaveze nadzora	22
7.2	Kršenje obaveze dokumentovanja	23
7.3	Povreda obaveze ćutanja	23
7.4	Povreda dužnosti pažnje	24
7.5	Kršenje higijenskih propisa	25
8	Izbegavanje slučajeva odgovornosti	26
8.1	Prevenција kroz tačnu dokumentaciju nege (6-R-pravilo)	26
8.2	Poštovanje higijenskih propisa	27
8.3	Sprečavanje padova kroz preventivne mere	27
8.4	Poštovanje propisa za davanje lekova	28
8.5	Stručno usavršavanje i obuka o pravnim osnovama i profesionalnim obavezama	29
9	Odgovornost za greške u nezi	31
9.1	Šta su greške u nezi?	31
9.2	Odgovornost za greške u nezi (građanskopravno, krivičnopravno, radnopravno)	31
9.3	Teret dokazivanja kod grešaka u nezi	32
9.4	Posledice grešaka u nezi	33
10	Značaj dokumentacije o nezi u pravu odgovornosti	34
10.1	Značaj dokumentacije nege	34
10.2	Načela dokumentacije (potpuno, blagovremeno, objektivno)	34
10.3	Oblici dokumentacije	35
10.4	Česte greške u dokumentaciji i kako ih izbeći	35
10.5	Pravne posledice zbog netačne ili nepotpune dokumentacije	36
11	Postupanje sa slučajevima odgovornosti u praksi	38
11.1	Mere u slučaju sumnje na odgovornostni slučaj	38
11.2	Saradnja sa nadređenima i poslodavcima	38
11.3	Komunikacija sa stanovnicima i rodbinom	39
11.4	Unutrašnja i spoljašnja proverka slučajeva odgovornosti	40
12	Pravna zaštita i osiguranje za negovatelje u starateljstvu	41
12.1	Osiguranje od profesionalne odgovornosti	41
12.2	Razlika između privatnog i profesionalnog osiguranja od odgovornosti	42
12.3	Troškovi koje preuzima poslodavac	42
12.4	Osigurani zahtevi kod građanske odgovornosti	43

1 Uvod

1.1 Ciljevi ovog kratkog udžbenika

Ovaj kratki udžbenik želi da vam pruži jasan pregled složenih tema kao što su odgovornost i profesionalne obaveze u nezi starih lica. Fokus je na prenošenju potrebnog znanja kako biste prevladali svakodnevne izazove u pogledu pravne i etičke odgovornosti.

Cilj je da vam se na razumljiv način objasne različite vrste odgovornosti i njihovi pravni uslovi. Trebalo bi da naučite kako da prepoznate slučajeve odgovornosti u profesionalnom svakodnevnom životu, kako da ih preventivno izbegnete i kako da pravilno postupite u ozbiljnim slučajevima. Takođe, treba podići svest o značaju dokumentacije o nezi i osigurati njeno ispravno vođenje.

Ključni aspekt je razumevanje povreda obaveza, njihovih mogućih posledica i razvoj strategija za njihovo izbegavanje. Pored toga, trebali biste razumeti i shvatiti profesionalne obaveze kao sastavni deo svog dnevnog rada. Sadržaji imaju za cilj da prenesu i pravne osnove i praktične preporuke za postupanje kako bi vas optimalno podržali u vašem profesionalnom razvoju.

1.2 Značaj odgovornosti i profesionalnih obaveza u nezi starih lica

U domovima za stare, odgovornost igra ključnu ulogu, jer službe i negovatelji imaju veliku odgovornost prema stanarima, njihovim porodicama i društvu. Ova odgovornost proizlazi iz obaveze da se obezbedi visokokvalitetna, sigurna i sa poštovanjem zasnovana nega. Neispunjavanje ovih obaveza može rezultirati pravnim posledicama.

Pitanja odgovornosti prvenstveno se odnose na građansko, krivično i radno pravo. Značajna posledica može biti građanski zahtev za naknadu štete, koji nastaje usled povrede dužnosti usled nehata ili namere. Krivična odgovornost odnosi se na ličnu krivicu medicinskog osoblja, naročito kod teških prekršaja koji ugrožavaju život ili zdravlje stanara. U kontekstu radnog prava, zbog povrede dužnosti mogu biti preduzete disciplinske mere od strane poslodavca, do otkaza.

Profesionalne obaveze u nezi starijih obuhvataju pravne i etičke smernice koje vode ponašanje negovatelja. Ove obaveze osiguravaju da se stanari u svakom trenutku tretiraju sa poštovanjem i dostojanstvom. To uključuje obavezu pažljivog vođenja dokumentacije o nezi, koja služi kako obezbeđivanju kvaliteta, tako i dokazivanju u slučaju odgovornosti. Ostale obaveze obuhvataju obavezu čuvanja poverljivosti, pridržavanje higijenskih propisa, kao i obavezu kontinuiranog stručnog usavršavanja.

Nedolično ponašanje ili ignorisanje ovih profesionalnih obaveza može imati ne samo pravne posledice, već i ozbiljno narušiti poverenje stanara i njihovih porodica. Stoga je ključno razumeti i primeniti značaj odgovornosti i profesionalnih obaveza kako bi se obezbedila sigurna i etički ispravna nega starijih osoba. Ovi temelji formiraju osnovu za profesionalnu praksu, koja ne samo da ispunjava zakonske zahteve, već i stavlja u centar dobrobit stanara.

1.3 Uloga negovatelja u pravu odgovornosti i njihova odgovornost

Saradnici u nezi imaju ključnu ulogu u odgovornosti po pitanju Zakona o odgovornosti, jer direktno interaguju sa stanarima i odgovorni su za njihovo blagostanje. Njihova odgovornost obuhvata obezbeđivanje da sve mere nege budu sprovedene stručno i pažljivo. Ova odgovornost proizlazi iz obaveze poštovanja zakonskih i etičkih normi.

Poštovanje dužnosti pažnje je od suštinskog značaja. Saradnici u nezi moraju uvek preduzimati potrebne mere kako bi obezbedili dobrostanje stanara. To znači da moraju prepoznati rizike u nezi i sprečiti ih. Pri tome nije bitna samo stvarna primena nege, već i korektna dokumentacija i komunikacija o tome šta se dogodilo u praksi nege.

Odgovornost u pravnom okviru odgovornosti takođe podrazumeva da saradnici u nezi kontinuirano proširuju svoju stručnu kompetenciju. Učešće u daljim obrazovanjima i obukama je neophodno kako bi bili u toku s najnovijom praksom nege i zakonskim zahtevima. Neophodna saznanja uključuju aktuelne higijenske propise i hitne mere, kao i adekvatan rukovanje medicinskim uređajima i lekovima.

Preuzimanje odgovornosti obavezuje saradnike u nezi i na aktivnu saradnju u timu. To uključuje komunikaciju s drugim pružaocima zdravstvenih usluga, stanarima i njihovim srođnicima. Pažljiva dokumentacija nege ovde nije samo dokazno sredstvo u slučaju odgovornosti, već služi efikasnoj saradnji i obezbeđivanju kvaliteta usluga nege.

Kako bi izbegli posledice kršenja te odgovornosti, saradnici u nezi moraju biti svesni svoje centralne uloge i aktivno je obavljati. Razumevanjem svoje odgovornosti u pravnom okviru odgovornosti, mogu minimizirati rizik od slučajeva odgovornosti i trajno poboljšati kvalitet nege. Ova aktivna odgovornost štiti ne samo stanare, već i same saradnike u nezi od pravnih posledica i doprinosi očuvanju profesionalnog ugleda.

2 Osnovi odgovornosti u gerijatrijskoj nezi

2.1 Definicija i značaj odgovornosti u njegovateljskom zanimanju

Odgovornost u zanimanju njegovatelja znači pravnu obavezu da se odgovara za štetu prouzrokovanu sopstvenim ponašanjem ili propustom. U nezi starijih osoba, odgovornost igra ključnu ulogu, jer njegovatelji zbog bliskog kontakta sa osobama kojima je potrebna nega imaju posebnu odgovornost.

Ova odgovornost za odgovornost pokriva različite oblasti: građansku, krivičnu i radno-pravnu odgovornost. U praksi, to može uključivati zahteve za naknadu štete u slučaju greške u nezi, moguće krivične posledice kod teških prekršaja ili disciplinske mere od strane poslodavca.

Negovatelji moraju biti svesni svojih obaveza kako bi osigurali bezbednost i dobrobit primaoca nege. To zahteva pažljiv rad, redovnu obuku i pridržavanje standarda i procedura. Samo tako se može smanjiti rizik od slučajeva odgovornosti.

Poseban značaj odgovornosti u poslu negovatelja proizilazi iz ranjivosti osoba kojima je potrebna nega. Svaka greška može imati teške posledice. Zbog toga je svest o pravnim okvirima važan deo profesionalne prakse nege.

2.2 Razlike između građanske, krivične i radnopravne odgovornosti

Odgovornost u gerijatrijskoj nezi dotiče različite pravne oblasti: građansko pravo, krivično pravo i radno pravo. Svaka od ovih oblasti ima svoje uslove i posledice.

Građanskopravna odgovornost zahteva isplatu naknade štete, ako nehatnim ili namernim delovanjem nastane šteta. Negovatelji mogu biti odgovorni ako prekrše dužnosti pažnje i time nanesu štetu stanovniku. Primer: Stanovnik padne jer je negovatelj zaboravio da zatvori bočnu ogradu kreveta.

Krivičnopravna odgovornost nastaje pri kršenju zakona koja se krivično gone. Ovde se radi o krivici koja krši krivični zakonik. Moguće posledice su novčane kazne ili zatvorske kazne. Na primer, telesna povreda, kada stanovnik bude povređen zbog grube nehatnosti, jer su lekovi pogrešno dati.

Radnopravna odgovornost odnosi se na odnos između negovatelja i poslodavca. Ovde povrede dužnosti mogu dovesti do disciplinskih mera kao što su opomene ili otkazi. Takav slučaj može se desiti ako negovatelj više puta ignoriše uputstva za rad i time ometa ili ugrožava poslovne procese.

Razumevanje ovih razlika pomaže negovateljima da pravilno procene svoju odgovornost i izbegnu pravne posledice. Redovne obuke i primena pravno usklađenih radnih metoda su neophodni kako bi se minimizirali rizici.

2.3 Odnos između odgovornosti, odgovornosti i povrede dužnosti

Odnos odgovornosti, odgovornosti i kršenja dužnosti u gerijatrijskoj nezi čini osetljivu strukturu koja značajno utiče na svakodnevni život negovatelja. Odgovornost nastaje kada negovatelji prekrše svoje profesionalne dužnosti i prouzrokuju štetu. Takvi prekršaji dužnosti mogu biti uzrokovani nepažnjom, neznanjem ili ignorisanjem standarda nege. Odgovornost je obaveza postupanja u skladu sa profesionalnom ulogom i etičkim principima.

Odgovornost prevazilazi puko pridržavanje zakonskih odredbi i obuhvata i moralna i etička razmatranja koja stavljaju dobrobit osoba kojima je potrebna nega u središte pažnje. Kršenje dužnosti postoji kada negovatelji ne obavljaju svoje specifične profesionalne zadatke na ispravan način, što predstavlja kršenje zakonom ili ugovorom dogovorenih standarda.

Negovatelji moraju biti svesni mogućih pravnih posledica koje nepravilno ponašanje može izazvati. Primer je nedovoljno lečenje bola kod stanara, koje može nastati zbog nedovoljnog poznavanja lekova. Ovo kršenje dužnosti može imati i građanske i krivične i radne pravne posledice, u zavisnosti od stepena težine i uticaja na stanara.

Jasno definisan odnos odgovornosti i obaveza pomaže da se razvije bolje razumevanje prava i dužnosti u svakodnevnoj nezi. Preventivne mere, kao što su obuke i uvođenje mera za obezbeđivanje kvaliteta, su esencijalne za izbegavanje grešaka u nezi. Pravovremena dokumentacija i otvorena komunikacija unutar tima dodatno pomažu u smanjenju rizika od slučajeva odgovornosti.

Tako je moguće efikasno zaštititi sigurnost i dobrobit osoba kojima je potrebna nega, dok se istovremeno smanjuje rizik za negovatelje da budu odgovorni. Ovo osigurava da negovatelji mogu izvršavati svoj važan zadatak sa potrebnim pravnim znanjem i potrebnom pažnjom.

2.4 Relevantni zakonski osnovi (BGB, SGB, Krivični zakonik)

Građanski zakonik (BGB), Socijalni zakonik (SGB) i Krivični zakonik (StGB) čine pravne osnove za odgovornost i profesionalne obaveze u nezi starih lica.

Građanski zakonik (BGB): BGB reguliše građansko-pravne zahteve. U nezi starih lica, to se posebno odnosi na zahteve za nadoknadu štete. Oni nastaju, na primer, zbog povrede dužnosti pažnje. Negovatelj koji nehajno ili namerno nanese štetu korisniku može prema BGB biti pozvan na odgovornost. Posebno su relevantne odredbe o nedozvoljenim radnjama (§§ 823 ff. BGB), koje regulišu kada je neko obavezan da nadoknadi štetu.

Socijalni zakonik (SGB): SGB obuhvata više tomova koji tematizuju različite aspekte socijalnog osiguranja. Posebno važan za negu starih lica je SGB XI, koji reguliše osiguranje nege. On definiše usluge, standarde nege i zahteve kvaliteta. Poštovanje ovih standarda obavezujuće je za negovatelje da bi se osigurala i sigurnost korisnika i pravna zaštita negovatelja.

Krivični zakonik (StGB): StGB utvrđuje krivičnopravne osnove za dela koja mogu imati ne samo građanskopravne već i krivičnopravne posledice. U nezi starih lica, ovde je posebno relevantna telesna povreda (§§ 223 ff. StGB). Nehajna ili namerna dela, kao što je pogrešno davanje lekova, mogu biti krivično gonjena. Takođe su relevantna krivična dela poput povrede obaveze čuvanja tajne (§ 203 StGB), jer se odnose na odnos poverenja između korisnika i negovatelja.

Interakcija ovih zakonskih osnova je odlučujuća. Negovatelji moraju poznavati i poštovati građanskopravne, socijalne i krivičnopravne propise. Obuke i pravna usavršavanja su od suštinskog značaja za minimiziranje rizika od prekršaja i osiguravanje sigurnosti korisnika. Poznavanje ovih zakonskih stanja i njihova primena u praksi su osnovni stub profesionalne negovateljske delatnosti.

3 Vrste odgovornosti

3.1 Građanskopravna odgovornost

U okviru nege starih lica, građanskopravna odgovornost se odnosi na obavezu da se oštećenoj osobi isplati naknada štete, ako je usled delovanja ili propuštanja u nezi došlo do štete. Pravni osnov čini pre svega Građanski zakonik (BGB). Posebno §§ 823 i dalje iz BGB imaju centralnu ulogu kada je reč o deliktним zahtevima za naknadu štete.

Za postojanje zahteva za naknadu štete potrebno je da postoji povreda obaveze. Zdravstveni radnik mora prilikom obavljanja svog posla poštovati pažnju koja je potrebna u saobraćaju. Ako prekrši ovu dužnost pažnje i time izazove štetu kod stanara, može doći do slučaja odgovornosti.

Primer: Zdravstveni radnik ostavlja stanara bez nadzora, koji je sklon padovima i pada iz kreveta. Ovde bi mogao postojati zahtev za naknadu štete zbog telesne povrede ako je povređena dužnost nadzora.

Dalje je potrebno postojanje krivice. Pri tome se razlikuje namera i nepažnja. Nepažljivo postupa onaj ko zanemari potrebnu pažnju u saobraćaju.

Za pitanje odgovornosti odlučujuće je dokazivanje uzročnosti. Mora se dokazati da je pogrešno ponašanje u nezi uzročno za nastalu štetu. Ako ovaj dokaz nedostaje, odgovornost obično otpada.

Naknada štete obuhvata kako materijalnu tako i nematerijalnu štetu. Materijalna šteta mogu biti na primer troškovi lečenja ili gubitak zarade. Nematerijalna šteta se obično sastoji od zahteva za naknadu nematerijalne štete. Visina naknade za nematerijalnu štetu se orijentiše prema obimu pretrpljenih bolova i individualnim okolnostima slučaja.

Na kraju, treba imati u vidu da ustanove i poslodavci moraju da odgovaraju za pogrešno ponašanje svojih zaposlenih u okviru takozvane „odgovornosti za pomoćnike u izvršenju“ (prema § 278 BGB). To znači da se nosilac ustanove može smatrati odgovornim čak i za propuste zdravstvenog radnika. Zdravstveni radnici bi stoga u svom, kao i u interesu svojih poslodavaca, uvek trebali pokazivati najveću pažnju.

3.2 Krivična odgovornost

Strafrechtliche Haftung in der Altenpflege

Krivična odgovornost u nezi starih lica nastaje kada ponašanje negovatelja ispunjava obeležja krivičnog dela. Važni krivično-pravni aspekti obuhvataju nepažnju, telesne povrede i ubistvo nečinjenjem.

Za razliku od građanskopravne odgovornosti, krivična odgovornost ima za cilj da kazni nepravdu i odvracanje budućih prestupa. Ovde je u centru pažnje individualna krivica negovatelja.

Nepaznja je često ključni kriterijum u krivičnim postupcima. Negovatelj deluje nesavesno kada zanemari potrebnu pažnju i zbog toga nenamerno izazove smrt ili zdravstveno oštećenje stanara. Tipičan primer je zanemarivanje bezbednosnih propisa, što dovodi do nesreće.

Telesna povreda može nastupiti kada negovatelj aktivnim činjenjem ili nečinjenjem ugrozi fizički integritet stanara. Ovo uključuje i pogrešno davanje lekova, što dovodi do zdravstvenih oštećenja.

Posebno je teško ubistvo nečinjenjem. Zakon obavezuje negovatelje da u određenim situacijama preduzmu radnje kako bi zaštitili život stanara. Ako to ne učine bez opravdanog razloga, to se može smatrati ubistvom nečinjenjem. Ključno je postojanje garantske pozicije, tj., negovatelj je pravno obavezan da reaguje.

Negovatelji moraju biti svesni svoje odgovornosti i mogućih krivičnih posledica. Kršenje dužnosti pažnje može ne samo povećati ličnu kaznu, već i oštetiti reputaciju cele ustanove za negu. Krivični postupci mogu dovesti do novčanih kazni, kazni zatvora ili profesionalnih posledica. U interesu zaštite stanara i sopstvene pravne sigurnosti, negovatelji bi trebalo uvek da deluju pažljivo i odgovorno.

3.3 Radnopravna odgovornost

Radnopravna odgovornost u nezi starih lica odnosi se na kršenje radnog ugovora i može povući za sobom disciplinske mere poput opomene ili otkaza. Opomena je upozorenje poslodavca na pogrešno ponašanje koje istovremeno predstavlja poziv za promenu ponašanja. Ona je često uslov za otkaz zbog ponašanja. Primeri ponašanja koje zasluđuje opomenu uključuju ponovljeno kašnjenje, nepoštovanje unutrašnjih propisa ili nemarno vođenje dokumentacije.

Redovni otkaz može biti izrečen kada radni odnos ne može biti nastavljen iz ličnih, ponašajnih ili poslovnih razloga. Otkaz zbog ponašanja generalno zahteva prethodnu opomenu i primenjuje se kada radnik ponovljeno krši svoje obaveze, na primer, neprikladnim ponašanjem prema korisnicima ili kolegama. Ako postoji posebno ozbiljan prekršaj, može se izreći i otkaz bez najave. Uslov za to je postojanje važnog razloga koji poslodavcu čini dalji nastavak radnog odnosa neprihvatljivim. Takav razlog može biti, na primer, krađa lekova.

Negovatelji bi uvek trebali da se pridržavaju zadataka i normi ponašanja određenih u radnom ugovoru kako bi izbegli negativne pravne posledice. Poslodavci su dužni da obezbede pravilnu obuku i uvođenje negovatelja kako bi se smanjili rizici od odgovornosti. Ovo uključuje redovne obuke o zakonskim propisima i internim uputstvima.

7 Ovo je samo pregled

Celokupna knjiga je dostupna na <https://www.altenpflege.de> za registrovane korisnike. Registracija i korišćenje su besplatni. Ko ne želi da se registruje, može uplatiti iznos naveden na stranici 2 putem Paypala na buchhaltung@factsoft.de i pri tome navesti i naslov knjige i adresu e-pošte. Nakon toga će PDF biti poslat putem e-pošte.

Pored besplatnog pristupa kratkim udžbenicima, registracija na [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de) omogućava direktno apliciranje za poslove. Takođe, i postavljanje besplatnih oglasa za posao. Postanite i vi deo [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de) zajednice.